

Information om FINNSAM

Postgironr Sverige 646 27 77-1
Postgironr Norge 0826 0282 663
Medlemsavgift 2 år 110:-

Kassör och adresslista:

Tor Eriksson, Lövstagatan 20, S-703 56 ÖREBRO

Tel: (0)19-12 08 84 tor.eriksson@2.sbbs.se

Hemsidesansvarig:

Christer Nilsson, Ulvsbygatan 24 B, S-654 64 KARLSTAD

Tel: (0)54-21 60 22 (e-post: christer.nilsson@karlstad.se)

Skogsfinska bibliografin samt släktnamnsgruppen:

Lars-Olof Herou, Gästgivaregatan 12, S-771 53 LUDVIKA

Tel: (0)240-169 60 (e-post: loherou@hotmail.com)

Ledningsgrupp 1999

Mellannorrland (s-k) Maud Wedin, Bergalid 3, S-791 32 FALUN

Tel: (0)23-228 64 (maud.wedin@telia.com)

Gävle-Dala Maths Östberg, Östra Kyrkbyn 41, S-822 91 ALFTA

inkl Tel: (0)271-101 68 (finnskogsmuseet@swipnet.se)

Orsa Finnmark (suppl) Ingemar Gustavsson, Blåtryvägen 9, S-794 33 ORSA

Tel: (0)250-412 96

Bergslagen K-G Johansson, Saxhyttan 3619, S-712 94 GRYTHYTAN

Tel: (0)591-193 20

Tiveden Lena Gribing, Anderstorp, S-695 94 FINNERÖDJA

Tel: (0)584-202 86 (lena.gribing@telia.com)

Värmland Arne Vannevik, Box 207, S-685 25 TORSBY

Tel: (0)560-712 84 (a.vannevik@tordata.se)

Grue Birger Nesholen, Gruetunet Museum, N-2260 KIRKENÄR

Tel: 629-4373 15 (gruetune@east.no)

Åsnes/Törberg Rolf Rønning, N-2433 HERADSBYGD

Tel: 624-165 67

FINNSAM INFORMATION

Årgång 5

Nr 3– september 1999

Höst igen efter en varm och härlig finnbygdssommar. Årets höstkonferens i Härnösand blev välbesökt (nästan 80 deltagare totalt) och vi tackar Mitthögskolan som ställde upp med resurser så att det blev en fyradagars konferens. Till våren har vi Elverum (26-28 maj) att se fram emot. För den som inte kan vänta så länge blir det åter igen en vinterkonferens, denna gång i Uppsala 14-15 januari.

Känner du till intressanta länkar på webben? Skicka in tips till Christer som har hand om vår hemsida: www.finnsam.org.

Nästa FINNSAM-utskick kommer i början av december. Sista manusdag är 19 november.

September 1999 Maud Wedin

Detta nummer innehåller:

- * Rapport från höstkonferensen i Härnösand/Viksjo augusti 1999
- * Protokoll från höstkonferensens FINNSAM-möte 29 augusti 1999
- * Ekonomisk rapport
- * Blänkare om vinterkonferensen 14-15 januari 1999 i Uppsala
- * Det händer på Torsby Finnkulturcentrum
- * Rapport från en finnskogskurs i Nyskoga 12-15 augusti 1999
- * Cd-rom från TFC: Finnskogen—en sagolik verklighet
- * Rapport från en släkträff i Säfsen maj 1999
- * Hur blir man medlem i FINNSAM? Glöm inte betala medlemsavg!
- * Kurs om skogsfinske nevertak! Information från Finnskogsmuseet!
- * Maud Wedins databas över skogsfinska ortnamn
- * Lars-Olof Herous skogsfinska bibliografi

FINNSAM-konferensen i Härnösand/Viksjo hösten 1999

Av Tor Eriksson, Örebro

Torsdagen den 26 augusti

För första gången var det inte Finnsam som hade huvudansvaret för en konferens utan ansvaret delades mellan Mitthögskolan i Härnösand och Finnsam. Åter var det Norrlands tur att vara mötesplats. Vi skulle bekanta oss med Ångermanland och dess finnbygder. Så långt upp i landet har konferensen aldrig ägt rum tidigare. Jag åkte upp på onsdagen och kom fram till Härnösand klockan elva på kvällen. Inkvartering skedde i en trerumslägenhet rätt centralt i stan. På torsdagen vaknade vi till en härlig dag med klarblå himmel. Det blev en shoppingrunda på stan innan det blev dags för registrering vid Mitthögskolan. Lunchen serverades i en byggnad intill föreläsningssalokalen. Det bjöds på gravad och rökt lax som välkomstlunch. Det passar ju bra i Ångermanland som har tre laxar i sitt landskapsvapen.

Sedan invigde skolans rektor konferensen och det blev tid för Maud Wedin att berätta lite om forskningen kring skogsfinnarna i Mellannorrland. Gabriel Bladh höll två föredrag under torsdagen. Han jämförde bland annat den skogsfinska kolonisationen i Finland och Sverige utifrån frågan om finnarna var skogsödare eller bygdebrytare. Lars-Olof Herou framträdde likaså på torsdagen med en redovisning om savolaxiska släktnamn i Skandinavien. Ärftliga släktnamn har funnits i Savolax och Karelen sedan 1200-talet. Samlingen i Mitthögskolans aula avslutades och vi fick ett par timmars rast före kvällens övningar. Konferensen samlade mycket folk. Ett åttiototal personer var anmälda. Nu kanske några hade fått förhinder och alla var inte med hela tiden, men det var ändå mycket folk närvarande under de här dagarna. En förklaring är naturligtvis att Mitthögskolan hade lockat hit många som inte är med i Finnsam.

Den skogsfinska bibliografin

av Lars-Olof Herou

Du kan nu beställa litteraturförteckningar på det Du är intresserad av. Vill Du veta vad som finns skrivet om finnbyarna i din hemsocken, trolldom, svedjebruk, ortnamn, byggnadsskick? Allt är sökbar i min databas över litteratur om den skogsfinska kulturen. Jag kan skrädarsy litteraturlistor enligt Ditt önskemål. Databasen omfattar ca 8.400 poster om den skogsfinska kulturen i såväl Sverige som Norge.

Hör av dig för mer information och priser till:

Lars-Olof Herou

Gästgivaregatan 12

771 53 LUDVIKA

Tel 0690-169 60 (bostad)

loherou@hotmail.com

Lars-Olof Herous skogsfinska bibliografi är även utgiven på CD-ROM i samproduktion med Mitthögskolan och FINNSAM.

Du som har viss datorvana samt dator med CD-station kan köpa en egen cd.

Beställning	Maud Wedin Bergalid 3 SE-791 32 FALUN Tel 023-228 64 maud.wedin@telia.com
Kostnad	100:-

De skogsfinska ortnamnen i södra och mellersta Norrland

av Maud Wedin

Skogsfinsk ortnamnsdatabas på cd-rom
utgiven av **Mitthögskolan**
i samarbete med **FINNSAM** och
med stöd från **Kempestiftelserna**

Upplysningar och beställningar:

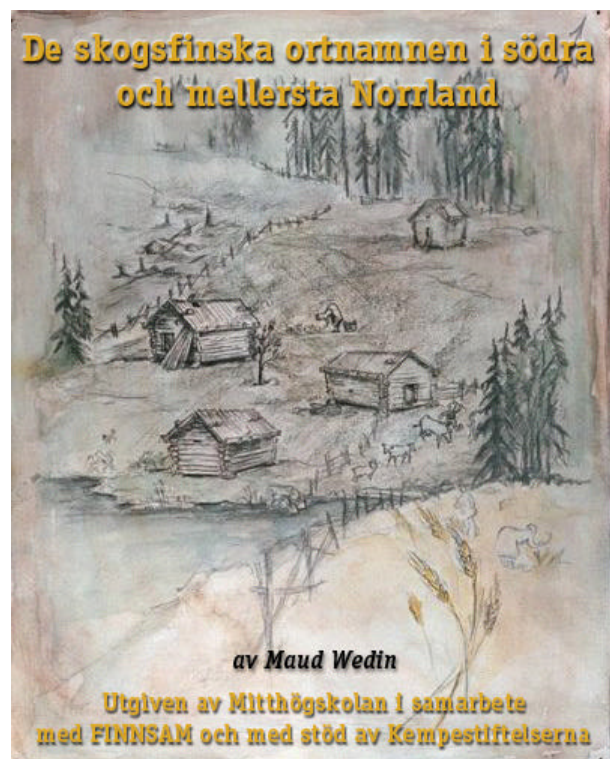
Maud Wedin

Bergalid 3

SE-791 32 FALUN

Tel 023-228 64 maud.wedin@telia.com

Pris: 100:-

Härnösands Kommun hälsade oss sedan välkomna till Härnösand. De bjöd på mat och Jarmo Nykyri framförde visor av bland annat Dan Andersson. Det var en högst personlig tolkning av visorna. Gemenamt sjöng vi även "Höstvisa" av Tove Jansson. Några av oss besökte en pub för att avsluta dagen innan vi kröp till kojs i våra sängar.

Fredagen den 27 augusti

Mitthögskolan serverade frukost i matsalen och sedan inleddes programmet med ett föredrag om finnarna i Ingermanland. Det var Wladimir Kokko från St. Petersburg som talade på engelska. Han tyckte det kändes hemtamt att komma från Ingermanland till Ångermanland. Det var tack vare Mitthögskolan som utländska forskare kunde komma till Sverige. Sammanfattningen av föredragen på engelska fick vi utskrivet på papper och de svenska föredragen tolkades på begripliga språk för de utländska forskarna. Birger Nesholen redogjorde utifrån sin horisont för frågan om skogsfinnarna som nationell minoritet i Norge. Han pratade ömsom på norska och ömsom på engelska.

Efter kaffet kom den amerikanske forskaren Peter Stebbins Craig till tals i ämnet Delaware-finnarna. Han har lagt ned mycket energi på dessa finnar sedan han pensionerades från sitt arbete som advokat för ungefär tio år sedan. Det är ett av hans största intressen förklarade han. Eftermiddagen innehöll besök på läns museet och landsarkivet i Härnösand. Gruppen jag ingick i började på landsarkivet. Här samlas material från Gävleborgs, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län. Just nu har man 50 000 hyllmeter material. Den äldsta handlingen är ett pergamentsbrev från 1374. En kunnig guide visade oss runt bland arkivhyllorna. Läns museet Västernorrland var nästa besöksmål. På Murberget ligger Norrlands största friluftsmuseum med nära åttio byggnader hämtade från hela Norrland. Vi vägledades runt bland museisamlingarna både i magasinet och i utställningshallarna. Museet vill förmedla upplevelser från olika tidsperioder. Därför är det väldigt lite texter att läsa om föremålen.

På kvällen samlades vi åter i Mitthögskolans matsal. Här serverades karelska piroger och kalja, som är en sorts svagdricka. Landshövding Börje Hörnlund delgav oss sina skogsfinska anor och Anneli Koponen

från Suonenjoki speglade kvinnobilden i Kalevala. Vi fick även lyssna till kantelemusik och finsk/karelsk skönsång.

Lördagen den 28 augusti

Lördagen var en utflyktsdag så efter frukosten tog vi plats i bussen. Turen gick till Kramfors där vi svängde av mot Finnmarken. Maths Östberg skildrade historiskt de platser vi åkte förbi. Han skötte guidningen med den äran. Bland annat nämndes att Gudmundrå Finnmark är den tredje av de socknar i nedre Ångermanland, som kan uppvisa reguljär finsk bosättning redan under 1500-talet. Till Filitjärn i Ytterlännäs socken anlände fyra finska bröder 1585 efter att 1573 ha kommit från Savolax till Härnösands marknad och därefter arbetat vid Lästa såg. På Ytterlännäs hembygdsgård serverades kaffe och tunnbröd med getmese. Getmese är som messmör men gjort på getmjölk. Det var gott.

Efter att ha passerat Östergraninge kom vi så fram till Västanå i Viksjö socken. Här tog Lars-Ola Norén emot oss. Han hälsade oss välkommen till Viksjö Finnmark. Lunch serverades på Mjällå gård i Västanå. Maten bestod av motti, som tyvärr mer liknade rågmjölsgröt, och potatis. Lars-Ola tog oss sedan med på en bussrundtur på finnmarken. Västanå var platsen för den första dokumenterade bosättningen i Viksjöbygden, omnämnd redan 1584. Vid skiftet till 1600-talet utgjorde platsen ett av de tre finntorp, som då var etablerade i bygden. Det andra torpet låg på den östra dalsidan, mitt emot Västanå, och blev början till Nordanå. Det tredje låg strax söder om Viksjön ca en halvmil norr om Västanå. I början av 1600-talet beboddes torpet Wijcksjön av Oluf Larsson. Han var tydligen en välbärgad finne. Från år 1620 noteras en betydande djurbesättning: 2 hästar, 2 ston, 1 föl, 24 kor, 2 oxar, 2 stutar, 1 kviga, 6 svin, 20 får och 16 lamm. Han sådde 4 tunnor på åker och lika mycket på svedjelanden.

Under den korta bussresan, tyvärr utan stopp för avstigning (därför kunde jag inte ta några kort från bygden), färdades vi förbi platser med de finskklingande namnen Neavita, Tappela och Villola. Neavita ligger söder om Viksjön. Enligt traditionen bröts stället upp av tre systrar. Den mest omtalade var "Neavita-Kerstin" (f. ca 1703). På

Kurs om skogsfinske nevertak til høsten!

Høsten 1999 arrangerer Gruetunet Museum kurs i kunnskapen om den spesielle nevertak-tekkingen (never og färved) som tidligere var vanlig i skogsfinske bygder både i Skandinavia, Finland og Russland. De seneste generasjoner har mistet denne kunnskapen, hvilket har medført at det på museer og hembygdsgårder finnes mange "spanske løsninger" i denne konstruksjonen. Gruetunet Museum har gjennom 20 års arbeid med bygningsdokumentasjon og – restaurering funnet tilbake til den praktiske kunnskapen. Kurset arrangeres til høsten, og vil inneholde både teori og praktisk arbeid. Meld fra dersom du er interessert i å få tilsendt mer informasjon når tidspunkt og program er klart.

Kontakta: Birger Nesholen
Gruetunet Museum
NO-2260 Kirkenær
Tel: +47- 629-47 315 Fax: +47-629-48 001
e-post: gruetune@east.no

Finnskogsmuseet i Skräddrabo

Täcker alla Skandinavien finnbygder

Bygdegården i Skräddrabo

söder om Alfta/Edsbyn, längs väg 294

Museet visas efter överenskommelse
tel/fax 0271-101 68

Hjärtligt välkomna
Maths Östberg
finnskogsmuseet@swipnet.se

Även skräddarsydda finnskogskurser och finnskogsexkursioner.

Ring för prospekt.

Missa inte hemsidan

<http://home.swipnet.se/finnskogsmuseet>

Hur blir man medlem i FINNSAM?

Enklaste sättet är att betala in 110:- på vårt postgiro (står på sista sidan) och den medlemsavgiften räcker i två år. Du får då FINNSAM-informationen utskickad 4 gånger per år. I utskicket finns rapporter och protokoll från möten och konferenser samt information om vad som pågår runt om i Skandinaviens finnbygdsområden. Vill du ha ytterligare information kontakta

Tor Eriksson (Sverige)

Kassör

019-12 08 84

tor.eriksson@2.sbbs.se

Birger Nesholen (Norge)

Gruetunet Museum

629-47 315

gruetune@east.no

Glöm inte att betala medlemsavgiften!

**Medlemsavgiften bekostar våra utskick 4 gånger/år.
Institutioner får gärna betala för en längre period än 2 år,
om det förenklar administrationen**

**Kassören
Tor Eriksson**

Neavita bor idag den familj som driver traktens mest betydande jordbruk. Det jordbrukets kreaturantal överstiger emellertid inte vad Oluf Larsson hade år 1620.

Återkomna till Västanå drack vi kaffe innan vi bekantade oss med Västanåfallets Naturrum. Det är en stor anläggning med många olika aktiviteter. Här finns bland annat utställningar om det gamla järnbruket och om den finska invandringen till området under 1500- och 1600-talet. Illusoriskt kan man kliva in i ett gammalt finnporste. En attraktion är även Sveriges näst högsta vattenfall med en fallhöjd på 90 meter. Så blev det tid att äta finsk lådmiddag och lyssna till Viksjö spelmanslag. Musiken som var mycket medryckande hämtades från både Norge, Sverige och Finland. Sedan avtackades Lars-Ola Norén och Viksjö Hembygdsförening för den här intressanta dagen. Vi intog våra platser i bussen och vände kosan mot Härnösand igen. Tillbaks i Härnösand avslutades den sena kvällen med lite vickning i mindre grupp innan jag gick och lade mig.

Söndagen den 29 augusti

Efter frukosten bänkade vi oss åter i Mitthögskolans aula för en sista dag i Ångermanland. Kjell-Åke Aronsson började med att spegla skogsfinnarna i Norrland ur ett arkeologiskt perspektiv. Det handlade bland annat om hur man med hjälp av pollenanalys kan söka rätt på gamla svedjor. Kaffet dracks sedan i solen ute på trappan till matsalen innan Maud Wedin tog över estraden. Hon har gjort en CD-Rom skiva om skogsfinska ortnamn i södra och mellersta Norrland. På den vita duken visade hon smakprov från den. Konferensens föreläsningar kommer senare att skrivas ut kortfattat och delges deltagarna. Det är ett bra sätt att uppfriska minnet av vad de olika föredragshållarna hade att förtälja. Framåt klockan elva tog Bo Hansson hand om ordförandeklubban för att styra Finnsams interna möte. Det gick undan värre eftersom det inte blev diskussion om något. Inga-Greta Lindblom tackade så å Finnsams vägnar Maud med en skiva låtar från gränslandet mellan Sverige och Norge. Maud skall ha allt beröm för sitt energiska arbete med den här konferensen. Hon har lagt ner ett jättejobb på att få alla pusselbitar att falla på plats den här gången. Vi är alla mycket nöjda.

Berättelse från en släkträff i Säfsen 28-29 maj 1999

Av Hans Berglund

Maten avklarades och så skildes vi åt för att åka åt olika håll. Jag följde med Maths Östberg till hans museum i Skräddrabo på Alfta Finnskog. Det har flyttats hit från Skålsjögården. En mängd bilder från Skandinavien olika finnbygder finns att betrakta, liksom ett rikt referensbibliotek. Färden gick så vidare söderut tillsammans med K-G Johansson, Åke Granberg, Lars-Olof Herou och Bo Hansson. Efter hand släpptes den ena efter den andra av och jag kom åter på söndagskvällen till sommarstugan i Löa.

Vi var ca 50 personer som mötte upp till en släkträff, där de gemensamma nämnarna var Jan Jansson och Kristina Larsdotter som levde i Håen strax norr om Fredriksberg under andra halvan av 1800-talet.

Släkten är dokumenterad sedan 1620. I släkträdet finns den stökiga Barbro Sigfridsdotter, Hans Nilsson Nikarainen och Lars Larsson Nikarainen i Håen, Purainen-släktens Mats och Zachris Matsson samt Rik-Mats i Drafsen, Honkainen med Jöns Andersson, Lång-Kristoffer Jönsson och Eriks Kristoffersson i Sundsjön. Den sistnämnde utmärkte sig genom att i fyllan och villan slå ihjäl sin hustru, när hon försökte hindra honom från att dricka mer. Han dömdes till döden genom hängning. Lars Hansson dömdes på äldre da'r för vådaskjutning under en björnjakt som han deltagit i som ung.

När man studerar släkttavlorna finner man många korsvisa giftermål, så många att de knappast kan bero på slumpen eller brist på tänkbara alternativ. För övrigt finns en teori att även Nikarainen skulle ha varit en Honkainen. Kanske var giftermålen styrda av familjens "patriarker"? Där finns ättlingar till Stor-Pål Larsson, som tog upp Säfsen och den våldsamma och trollkunniga Vilhuinen-släkten samt Kinnuinen, Sikainen och Hyyryläinen. Med lite fantasi kan man se något av en stam som höll ihop redan under långt tidigare förflyttningar i Ryssland och Finland.

Fanns då andra än finnar i släkten? Jo, Jan Jonssons mor kom från en bergslagssläkt i Bredsjön, Hällefors.

Jan och Kristinas barn växte upp under den tid när skolan infördes och vägar började byggas. Barnen växte upp i ett samhälle som får betraktas som svenskt. Sonen Johan blev lärare och klockare i Fredriksberg, Gustaf blev polis i Fredriksberg, dottern Lovisa blev lärarinna och Charlotta emigrerade till Amerika. Efter många generationer av hård sammanhållning och stark Håen-anknytning skingrades alltså släkten.

Under släkträffen har emellertid många barnbarnsbarn och deras barn och barnbarn samlats. Förutom släktpratet gjordes flera trevliga utflykter i området, bland annat till finngården i Skattlösberg och gammalgården i Fredriksberg.

**Rapporten från konferensdagarna i Härnösand/Viksjö
samt rapporter från tidigare konferenser,
med bland annat fotomaterial**

kan du hitta på vår hemsida

www.finnsam.org

"Finnskogen – en sagolik verklighet"

En CD-Rom från Torsby Finnkulturcentrum

Den första multimedieproduktionen någonsin om skogsfinnarnas historia och kultur har kommit. Titeln är **"Finnskogen – en sagolik verklighet"**.

CD:n är gjord i Macromedia Director och innehåller bland annat filmsnuttar, musik och sång, möjlighet att spela kantele, historielinjer om inflyttningen med mera.

Huvudrubrikerna i CD:ns meny är:

"Skogsfinsk kultur": Odling, byggnader och skogsfinnarnas liv.

"Källor och litteratur": Förteckningar över litteratur, museer, arkiv. Dessutom information om 377 finska släktnamn, med Olov Olovsons bok som grund.

"Intressanta platser": Bakgrundshistoria, beskrivning och vägvisare till finngårdar, hembygdsgårdar och andra intressanta platser i Solør-Värmlands finnbygd.

"Kända personligheter": Finnskogens personligheter och forskare från Gottlund och framåt.

"Inflyttning och bosättning": Inflyttningshistorien och bakgrunden till denna.

"Bilder och kartor": Foton på människor och natur i Finnskogen.

CD:n fungerar för både Mac och PC.

CD:n kommer att översättas till finska, tyska och engelska.

CD:n finns att köpa för 250:- hos Torsby Finnkulturcentrum

Protokoll, fört vid sammanträde med FINNSAM i anslutning till konferens i Härnösand, 1999-08-29

- § 1. Ordföranden Maud Wedin öppnar sammanträdet.
- § 2. Val av mötespresidium: Till ordförande utses Bo Hansson, till sekreterare un dertecknad Arne Vannevik.
- § 3. Vinterkonferensen år 2000 förlägges enligt ledningsgruppens förslag till SOFI, Uppsala (Arkivhuset där ortnamnsarkivet, landsarkivet och dialekt och folkminnesarkivet finns samlade)
- § 4. Nästa års vårkonferens, 26-28 maj år 2000, förlägges till Glomdalsmuseet, Elverum. Intressant preliminärt program föreligger. Bland punkterna märks visning på museets Finnetun, information om hur arbetet med bygdeböcker går till i Norge och vandring på Elverums finnskog Gråberget - Flisberget - Håberget, 20 km. Kontakt för FINNSAM är Rolf Rønning, Heradsbygd, för Elverum Trond Bækkevold.
- § 5. Höstkonferensen år 2000 äger rum i Svartnäs, med representanter för Gävle-Dala som ansvariga. Fortfarande något oklart med boendet, annars är planerandet igång.
- § 6. Lennart Stenman informerar om den planerade handboken i finnbygds-kunskap. "Vi måste se till att livet i Finnskogarna inte på nytt blir en vals", påpekar Stenman. Nio kapitel på vardera 30 sidor planeras. Alla skribenter är ännu inte klara, men Gabriel Bladh, Lars-Olof Herou, Birger Nesholen och Maud Wedin har lovat att ställa upp. Stenman passar på tillfället att konstatera att många intresserade har ett specialområde där man kan mycket, men är i övrigt inte så väl orienterade. Boken blir ett bra tillfälle för många att bredda sitt kunnande.
- § 7. Rapporter:
  - a/ Maud Wedin hälsar från hemsidesansvarige Christer Nilsson, att mycket material ännu saknas. De som tagit på sig att lämna

material till hemsidan måste snarast lämna in detta. Servern har krånglat, men skall nu snart vara i ordning. Adress: www.finnsam.org.

b/ Digital kamera (ett demo-ex) kommer att inköpas i enlighet med tidigare beslut.

c/ Maths Östberg rapporterar om en ”bi”produkt från byggnadsinventering: en digital karta. Synpunkter kan lämnas till Maths.

d/ Tor Eriksson lämnar ekonomisk rapport för svenska kontot, som godkändes.

e/ Lars-Olof Herou rapporterar om arbetet inom gruppen för släktnamn och flyttningsvägar (Gabriel Bladh sammankallande). Arbetet fortskrider.

f/ Anders Sandqvist informerar om svensk-finska kulturföreningens verksamhet, planer och önskemål om utbyte med FINNSAM. Mötet beslutar uppdra åt ledningsgruppen att titta på detta och återkomma med förslag.

g/ Hälsning framföres från Folke Johansson, som inte har tillfälle att närvara. Han medsänder information om en finsk litteraturvecka.

h/ Tackord framföres från flera håll för den mycket fina konferensen. Inga-Greta Lindblom tackar bland annat i limerickform på FINNSAM-folkets vägnar Maud Wedin för ett enastående arbete med en mycket fint förberedd och väl genomförd konferens. I tacket innefattas Mitthögskolan liksom alla medverkande i föredrag och guidningar.

§ 8. Mötesordföranden Bo Hansson förklarar mötet avslutat.

Vid pennan: Arne Vannevik

Allan Lewin, kursvärd och **Birgitta Lewin** med medhjälpare i köket gjorde att alla trivdes och åt gott under dessa dagar.

Finnskogskursen var det sista evenemanget som anordnades på Nyskogagården, i den gamla formen. Nu börjar en ny epok med nya ägare och ny inriktning.

Ett hjärtligt tack och massor med rosor till **Allan och Birgitta Lewin** för deras stora arbete med kurser, läger och andra tillställningar som de arbetat med under årens lopp.

Bilder på människor och miljöer från Finnskogen

Bildcollaget ovan och mycket mer hittar du på TFC:s hemsida

www.torsby.se/friokult/tfc.htm

Rapport från finnskogskurs i Nyskoga 12-15 aug 1999

Av Inga-Greta Lindblom / Torsby Finnkulturcentrum

Kursen i finnskogskunskap på Nyskogagården, i hjärtat av Finnskogen, anordnades för första gången 1987. 10 år i följd lyckades arrangörerna fylla denna med deltagare (20-25 personer varje gång). Kurserna varade 5-6 dagar och betraktades som nybörjarkurser. Parallellt anordnades fortsättningskurser under några år med olika tema, till exempel kvinnoperspektiv, torpdokumentation, rökstugedokumentation med mera. Huvudansvariga för dessa kurser var Nyskogagården och föreläsarna tillsammans. 1997 gjordes ett 11:e försök att få till stånd en kurs men den gången fick man ställa in eftersom för få hade anmält sig.

Hösten 1998 tog **Allan Lewin** upp diskussionen med oss här på Finnkulturcentrum om vi tillsammans skulle försöka anordna en kurs 1999. Då skulle vi kanske koncentrera kursen till färre dagar för att få ner kostnaderna lite.

Vi kavlade upp ärmarna och satte igång! Vi planerade, diskuterade, satte ihop program, gjorde utskick och se i slutet av juni hade vi 19 anmälningar och till vår glädje blev kursen av 1999!

Totalt blev det till slut 24 glada entusiaster, från Oslo i väst till Stockholm i öst, som samlades i Nyskoga tillsammans med ett gäng föreläsare.

De som förmedlade finnskogskunskapen var **Maud Wedin**, *Falun*, **Lars-Olof Herou**, *Ludvika*, **Birger Nesholen**, *Kirkenær*, **Heikki Väliäho**, *Göteborg*, **Mats Berglund**, *Arvika*, **Eva Myrdal-Runehjer**, *Sunne* och som extra föreläsare **Per-Martin Tvengsberg**, *Hamar*.

Kursen bestod av föreläsningar i bland annat byggnadsskick, svedjebruk, ort- och släktnamn, sociala förhållanden, kulturlandskapets förändringar och sist men inte minst musik på Finnskogen. Vi gjorde en rundresa till Ritämäki och Juhola, med motti på Karmen Kynna. Kvällarna ägnades bland annat åt rökbastu och en finnskogskväll på Annikas kaffeloge i Digerberget.

Ekonomisk rapport

Blänkare om FINNSAM:s vinterkonferens 14-15 jan 2000

Många FINNSAM:are har kommit med önskemål om att vi ska fortsätta med att ordna arkivkonferenser under vinterhalvåret. Under höstkonferensen i Härnösand/Viksjo bestämdes att kommande vinterkonferens sker i samarbete med SOFI (Arkivcentrum) i Uppsala, där bland annat Mats Wahlberg och Ulla Swedell kommer att ta hand om oss. Nästkommande vinter planeras en resa till något arkiv i Norge.

Preliminärt program för vinterkonferensen på SOFI i Uppsala

Inkvartering sker på ett vandrarhem i närheten av Arkivcentrum och kostar ca 200:-/pers inkl frukost. Lunchkostnaden blir ca 50:-/måltid och middagspriset bör ligga omkring 100:-. Konferensavgiften blir ca 100:-. inkl kaffe båda dagarna.

Fredag 14 januari

10.00 Studiebesök i ortnamns-, folkminnes- och dialektarkivet
12.00 Lunch på SGU (intill Arkivcentrum)
13.00 Forts studiebesök samt egen forskning
18.00 Middag
19.00 Samkväm

Lördag 15 januari

08.00 Frukost
09.00 Föreläsning
10.30 Visning av Domkyrkan
12.00 Lunch

Utförligt program och slutliga kostnadsuppgifter kommer i nästa FINNSAM-utskick i december.

Anmälan och förfrågningar Maud Wedin
Bergalid 3
SE-791 32 FALUN
(0)23-228 64
maud.wedin@telia.com

Det händer på Torsby Finnkulturcentrum Hösten 1999

Efter en bra sommarsäsong med många besökare (ca 4.700 personer under maj—augusti) har vi en lite lugnare period. Nu när skolan har börjat har vi förstås en hel del skolklasser på besök, men turistsäsongen är i stort sett över.

Följande är inplanerat på Torsby Finnkulturcentrum inför hösten:

Arkivens dag med Bror Finneskogs bilder i november

Nya Kalevala-översättningen presenteras av Lars Huldén, Helsingfors
tisdag 16 november kl 19

Nordvärmlands släktforskarförening har träffar vissa torsdagar

Öppet på skyltsöndagen

Hela året kan ni se vår permanenta utställning om skogsfinnarna
Niittaho – den blommande svedjeängen

Brobergs skogsfinska samling,
bestående av litteratur och arkivmaterial,
står till forskares förfogande

Vi har ett stort urval av litteratur och annat material till försäljning

Våra öppettider under vintern är tisdag-fredag kl 12-16

Välkomna

Inga-Greta Lindblom
inga-greta.lindblom@torsby.se

Torsby Finnkulturcentrum
Box 97

685 80 TORSBY
e-post: finnkulturcentrum@torsby.se
Tel: 0560-123 13
Fax 0560-105 31